

telse her i Tinget, at de 5 frisindede Sogneraadsmlemmer ville tage begge Valgmænd. Jeg tror ikke, det er rigtigt. Jeg har for Resten Regeringsbladet „Dannebrog“ som Vidne paa, at min Opfattelse er rigtig. Der bliver 3 Stemmer af de 5 til den ene Valgmand, og der bliver 2 Stemmer fra hver Side til den anden, og saa vil Lodtrækning gøre Udslaget. Have de Herrer gjort Dem begribeligt, hvad det vil sige? Hvis en Kommune vælger 7 Sogneraadsmlemmer, og der f. Eks. er 190 Vælgere, ville de 48 Vælgere kunne vælge de 2 Medlemmer og de 142 de 3, og da er det muligt for de 48, der kun tælle lidt over en Fjerdedel af Vælgermassen, at faa den anden Valgmand. Jeg spørger: Er dette rigtigt? Hvis jeg tager fejl, bøjer jeg mig. Men jeg tror, det er rigtigt. Dette vil give Dem en levende Følelse af, paa hvilken Maade man ved Forholdstalsvalgmaaden, anvendt saaledes, sikrer og garderer Mindretallets Ret. Kunde det dog ikke være muligt at faa valgt Valgmænd efter samme d'Hondt'ske Metode, som vi bruge her ved Udvalgsvalg? Da vilde de 5 faa begge Valgmændene. Jeg ved ikke, om det er de frikonservative, der have været snilde som Slinger og have gennemført denne Bestemmelse for ogsaa at faa en Udvej for, at et saa lille Mindretal som 48 overfor 142 kan faa den ene Valgmand. Jeg har spurgt det ærede Medlem for Løvel (Anders Nielsen), han har nægtet mig at give til Kende, om han delte denne Anskuelse eller ikke, men jeg vil jo nok faa Lejlighed til senere at faa det at vide.

I § 29 ligesom i § 34 er der ogsaa Ting, som jeg ønsker ændrede, men det skal jeg ikke komme dybt ind paa. Jeg understreger endnu en Gang, og jeg vil Gang paa Gang slaa det fast, at det, der foreligger her til Afstemning i det høje Ting, er i saa skærende Modstrid med Fortiden, med den Optræden, der fra Venstres Side, eller dog fra saa godt som alle Sider indenfor Venstre, har været vist. Og naar jeg saa føjer til, at det 2det Medlem for 10ende Kreds (Frijs) oppe i Landstinget har sagt, at paa det vanskelige, principielle have de frikonservative faaet de Indrømmelser, de ønske, er jo hermed Retningen angiven. De konservative Fædre til dette Lovforslag have faaet de Indrømmelser, de ønske. Ja, de Herrer ere, for at bruge nogle Ord af en Politiker, der ikke længere er Medlem af denne Sal, „snydte og narrede“ ved det Forlig, de her have indgaaet.

Om Tilblivelsen af dette Forlig skal jeg kun gøre en enkelt Bemærkning: Udfanget i Synd og født i Misgerning, udelukket fra at blive til i Dagens klare Lys (Latter.)... Ja, De vide jo alle, hvorledes det blev telegraferet ud af Ritzau, at nu vare Indenrigsministeren og Grev Frijs blevne enige, Lovgivningsmagten spurgte man ikke, hverken Folketinget eller Landstinget blev spurgte. Jeg skal ikke karakterisere denne Fremgangsmaade, men jeg skal henstille til ærede Medlemmer, ogsaa til det ærede Medlem for Løvel, at læse, hvad Konseilspræsidenten, hans høje Chef og foresatte, baade civilt og militært, sagde i Aarene efter 1894 om denne Fremgangsmaade. Stærkere eller saa stærke Ord, som han brugte, vil jeg ikke være i Stand til at bruge, men jeg overlader til det ærede Medlem selv at læse det, han vil da se Dommen over den Fremgangsmaade, her er brugt, fældet af hans første Mand, baade paa det civile og militære Omraade.

Jeg ved vel, at jeg her nærmest taler for døve Øren, men jeg kan ikke undlade stadig under disse mine Udtalelser at underbygge dem med Udtalelser af de Herrer egne Mænd. Endnu et lille Citat skal jeg med Formandens Tilladelse servere for de Herrer. Det er en Udtalelse, der faldt i Landstinget fra den 5te Landstingsmand for 6te Kreds (H. J. Nielsen) den 13. Januar 1904. Han sagde den Gang om den privilegerede Valgret: „Det forekommer mig ikke, at den privilegerede Valgret er nogen Lækkerbidsken“. Efter at have hørt det ærede Medlem for Løvel i Gaar maatte vist alle Medlemmer i denne Sal faa det Indtryk, at det var en særlig stor Lækkerbidsken for ham. Landstingsmanden fortsætter saa: „Det forekommer mig tværtimod, at en Ordning, hvor man giver Folk Indflydelse, oftersom de have Gods til, ikke har megen Forbindelse hverken med Kultur eller Intelligens“. Ja, Kulturen er det maaske overladt det ærede Medlem for Kerteminde (Pinstrup) at forsvare. Men denne Landstingsmand, der hører til de Herrer eget Parti, giver dem altsaa det Skudsmaal, at de ikke have megen Forbindelse hverken med Kultur eller Intelligens. Ja, jeg ønsker at underbygge mine Udtalelser med Citater af Folk, der høre til de Herrer egne Meningsfæller, for at de ikke skulle overfalde mig bagefter og sige, at jeg har sagt Ting, som ere drevne altfor stærkt paa Spidsen. De stærkeste Udtalelser lader jeg altsaa lyde til de Herrer fra deres egne Meningsfæller.

Med disse Bemærkninger skal jeg